

ЭДАЗИ ОЖЕДН. ОРГАН ВОСТОЧ. СЕКЦИИ
П. К. Р. К. П. и Сев.-Запад.
В. Р. К. П. и Вост. Р. К. П. и
В. Р. К. П. и Вост. Р. К. П. и
Ленинград, Фонтанка 27. Аватуд kella 10-7.
Telefonid: Toimetuse — 533-86, kirjastus — 171-41.

Edasi

Annutuste ja tellimiste hinnad

Annutamine	Tellimine
esimesel k. 3 r. kul.	linnades 1 km — 1 rbl.
viimasele 1 " "	aasta — 11 rbl.
teistmistele 6 " "	Maal 1 km — 50 kop.
l. har. afut. 20 " "	aasta — 5 rbl. 50 kop.

E. Kirjast. ühisele liikmetele ja kollekt. tellijatele 15% odavam.

Str. 93 (2293)

Raupäeval, 25. aprillil 1925

8. aastatüit

Sündmused Bulgaarias.

Elu linnas kui surm.

Wiinist, 23. apr. Bulgaarias kestab edasi metist walituse terror, hulgaliselt arreteerimised ja politiei omawoli.

Inglismaa töölisterpartei liige Wedgewood, kes plahwatuse ajal Sofias wiibis, jutustab põrutawaid peenuseid Zankowi terrorist. Bulgaarias pole järele jäänud jälgegi isiku wabadusest. Kauplused on finni, linnal on surm wäljanägemine. Arreteeritud arwu kindlaks määrata ei saa, sest isatühete, teha kahtlustatasse kommunistis mõetasse finni jalamaid.

Inglismaa ja Ameerika ühisriikide saadikud olla Bulgaaria walituse poole palwega pööranud, enam inimlikumalt arreteeritute ümberkäia, sest liiguvad ringi kuulujutud, et wangimõetud wiitasse ilma kohtu linnast wälja ja lastasse maha.

Uue Balkani sõja läwel.

Wiinist, 23. apr. Jugo-Slaawia kodanlus astub terawalt wälja Zankowi walituse wastu ja näitab wajaduse pääle wahela segada Bulgaaria sijemistesse asjadesse. Kodanlus teatab, kui koguts Bulgaaria walituse wägesid Jugo-Slaawia piiri äärde. Kodanlised ajalehed kõnelewad: Jugo-Slaawia ei mõi jääda üksikõikse jarnase Bulgaaria ülewaltpidamise juures.

Jugo-Slaawia walituse lütkas tagasi Bulgaaria finnituse, kui oles Jugo-Slaawia segatud plahwatusesse. Walituse saab igatahes mõittema Bulgaaria sõjawäe suurenemise wastu. Jugo-Slaawia nõuab, et talle antaks kindlustus selle kohta, et Bulgaaria sõjawäe suurenemist ei sihitaks Jugo-Slaawia wastu.

Rubasid!

Pariisist, 23. apr. Suurriikide saadikute konverents lubas Bulgaariat oma jandarmite hulka juurendada 31. mais — 7000 inimese pääle.

Bulgaaria walituse teatab, et juba on 10.000 wabatahtlikku siisetirutanud maakaitse jalkadesse.

Sääl, kus walmistatakse „Sinowjewi kirjastid“.

Londonist, 23. apr. Inglise töölisterpartei awaldas oma ajalehtedes Berliinis walmistatud Kominterni täidekaatwa komitee mõititud plankide proowi just nii, kuidas jeda paljastas Saffa kompartei märtsikuul. Töölisterpartei näitab, et plankid telliti Berliinis ja trükiti ära walgekaardlaste agendi Butshinski jooks. Inglise kodanlised ajalehed trükkides ära „Kominterni otjuse ülesastumise tähtaja“ kohta, tarwitaks jeda sama walgekaardlaste mõits dokumendi.

Bulgaaria „dokumendid nõufogude walituse otjawõtmise üle Sofia plahwatuse juhtes kujutawad endist häbistawat ja peitist katset wihawaenu õhutada Wene rahwa ja tema riikliku korra wastu. „Kõik need „Sinowjewi dokumendid“ ja „kirjad“ — kirjutab töölisterpartei ajaleht „Daily Herald“ — „woolawad wälja ühest hallikast“. Meie oleme alati kindlad olnud, et „Sinowjewi kirjade“ päriwus ajajooksul wälja selgub.

Nüüd aga teame, kus neid kirjastid walmistatakse ja kes nendega tegemist teeb.

Isegi kiwid ksendawad.

Berliinist, 23. aprillil. Inglise esitaja Sofias protesteeris Bulgaaria walituse ees selle piiritu terrori wastu ja pani ette surwet piirata.

Jugo-Slaawia sõjawäed Bulgaaria piiril.

Wiinist, 23. aprillil. Jugo-Slaawia walituse mobiliseeris kaks jalawäe korpusi ja koondas need Bulgaaria piirile. Belgradi mõimud põhjendawad jeda tarwidusega Belgradi kaitsta, kui rahutuste laine Jugo-Slaawia wastu peab pöörama.

Mässajad moodustasid talupoegade walituse.

Berliinist, 23. aprillil. Viiguvad lestimad kuulujutud, et Wornas (Bulgaaria sadama linn Mustamere ääres) on moodustatud uus walituse talupoegade fraktiooni esitajatest, Mustowiga eesotsas. Ajakirjanduse esitajate järelepärimise pääle ei teadnud Bulgaaria saadik Berliinis mingijuguseid ümberkäitawaid teateid anda Worna rewolutsioonilise walituse asjus.

Wõitlused kestawad edasi.

Berliinist, 23. aprillil. Bulgaaria walituse wäed peawad libedat mõitlust ülesastujatega, kelledele pannakse ette alla andes end mõitjate armu hoolets jätta. Mitte allaandjad lastasse koha pääl maha. Tehakse põhjalist puhastust ohwitseride ja ameenikude keskel. Ohwitseride keskel on hulk rewolutsionäre.

Fascistide kallaletungimine S. R. W. Liidule.

Roomast, 23. apr. Fascistide ajalehed, kes wahepääl oma laimu S. R. W. Liidu wastu Bulgaaria sündmuste puhul lõpetasid, on jeda nüüd uue hooga pilduma hakanud. „Ideal Nationale“ kirjutab:

„Enamluse hädaohu wastu ei tohi Euroopa peatuda poolikute abinõudega, waid peab algama siisemaatiliselt ühemeelselt mõitlust. Peab lõpetama lepingute täpsest finnipidamisest ja andma luba riikidel, jeda ähwardab enamluse hädaohu, oma sõjajõudusid suurendada.

Omaltpoolt peab Itaalia koguma jõudusid wastulõõgits kommunistidele ja andma teatud abi Bulgaariale, kui Zankowi walitusele selguts saab, et Bulgaaria saab kas enamlituse riigiks, kes paratamatult tungib Adria ja Agei merele, ehk tema „päästetasse“, j. o. otjupeeritasse Jugo-Slaawia, Rumeenia ja Greeka poolt.

Plahwatuse kohal.

Wiinist, 23. apr. Sadanded töölised ja soldatid on ametis Sofia kiriku wäimeid koristamas. Krohv, tellistiwid ja palgid on 2 meetri kõrguselt. Prahi alt leitakse ifka uusi furnuhasid. Enamus neist on niimõrd purustatud, et raste on nende ifikut kindlaks teha. Igal pool on purustatud jalad, käed ja ifegi pääd.

Timuka seaduste järele.

Wiinist, 23. apr. Bulgaaria pääminister Zankow teatab, et walituse, korda jalule seades, käib seaduse järele, ja kuigi ükfituid ükfitute inimeste tapmist on ette tulnud, siis sündis see ainult nende poolt sõjariistus wastupaneku tõttu.

Ribe töö.

Wiinist, 23. apr. Sõjakohtud töötawad Sofias 17. ja 18. kuupäewast alates ööd kui päewa. Igas jaalis, kus sõjajalakohtu istumisi peetasse, töötawad kohtunikud 3 wahetusjega.

Kellalõõja seletus.

Berliinist, 23. apr. „Bormartsi“ Sofia sõnumijaatja teatab, et Sofia kiriku wangistatud kellalõõja seletannud, et Winkow olewat temalt luba palunud kindral Georgiewi matusteenistuse ajaks kiriku katusele mahutada päewapildi aparaati.

Tapmine nurga tagant.

Wiinist, 23. apr. Eile tapeti endine Stamboliiski kabineti sõjaminister ja talupoegade partei juht Prutkin.

Miin rööbastel all.

Wiinist, 23. apr. Sofia-Belgradi raudteeliinile panid tundmata ifitud rööbastel alla pommi, mis täidetud dünamiidiga. Teed waltaw patrull (wahijalk) leidis juhtumisi selle ja päästis sellega kiirrongi, mis asus 2 kilomeetrit pommi kohalt eemal.

Wõitlused Türgi mässajate järelejäänud osadega.

Angoorast, 23. apr. Mässajad põgenesid mägedesse. Mitu gruppi tegutsewad Silwani ringkonnas ja katjuwad ühineda. Walituse wäed piirawad neid. Kolm mässajate juhti katjusid põgeneda Persia sihis. Nende kinnipüüdmiseks on abinõud tarwitu-sele mõetud.

Wiimaste teadete järele said pääle kahepäewalist ägedat lahingut mässajad lüüa. Silwan on walituse wägede käes. Lahingud on praegu käimas peaaegu ainult mägedes. 200 mässajat langeid wangi.

S. R. W. Liidu waenlaste uus promofatsioon.

Sooma ajalehed lätkawad ümber.

Helsingist, 23. apr. Soomemaa ajalehed lätkawad tagasi wäljamaa kodanluse wäljamõeldusest, kui oles wahakorrad S. R. W. Liidu ja Soomemaa wahel terawad. Wäljamaa kodanlus kõneleb ifegi sõjawõimalustest mõlemi riigi wahel.

Soomemaa walituse ajalehed kriipsutawad alla, et kõit need kuuljutud — on täielik sopapildumine ja häbemata wale. Neid lastewad lendu wäljamaal asuwad walgekaardlased ja walitused, kellel kasulikt sahterdada Soome rahaga kui sõda pääle algats.

S. R. W. Liidu uus saadik jõudis Rooma.

Roomast, 23. apr. Rooma jõudis S. R. W. Liidu uus saadik Itaalias fm. Kershentew. Itaalia walituse esitajad olid jeda walfali wastu mõitma ilmunud. Sel puhul awati ka walfali paraadi toad.

Weel 15.000...

Praagast, 23. apr. Hiljuti sulgujib töösturid Tseho-Slowaafias mitmes tööstusraionis metallurgia tehased. Seda tehiti selleks, et töölisi sündida odawama tööpalgaga ja pikema tööpäewaga töötama.

Nüüd sulgujib ettemõtjad Põhja-Tshehimaal uue grupi metalli ümber-töötuse tehaseid. Iluesti heideti nullitale 15.000 töölisi.

Polnud küllalt wastuwõetaw.

Pariisist, 23. apr. Kaubandus-line kohus Marfeilles läbiwaadates nõudmist, mida nõufogude walituse siiseandis endise Wene laewanduse ja kaubanduse ühijuse ajutise juhatusse wastu, lütkas nõudmise tagasi, tunnistades jeda mitte wastuwõetawaks.

„Südamlik sõprus“.

Pariisist, 23. apr. Prantuse kodanlised poliitilised ringkonnad waatawad häameelega Poola ja Tshehi-Slowaafia wahelise lepingu tegemise pääle. Poola-Tshehi kottulepe on Prantuse ajakirjanduse arwates selle tagajärg, et need mõlemad riigid kardawad oma piiride eest. Ajakirjandus waatab suure rahulolemisega selle pääle, et on kujunenud riikide liit Balti mereft kuni Adriatika mereni, mis on tammiks Wene-maa ja Saksamaa wahel.

Suusõnal ja kirjalikult laotawad jälgi.

Tallinnast, 23. apr. S. R. W. Liidu täiewolitustega saadiku järelepärimise pääle Riia konverentsi juhtes teatas Eesti wälisminister Pusta juusõnal ja kirjalikult, et konverents ei olnud sihitud S. R. W. Liidu ega ka mõne muu wastu. Reis arutati ainult küsimusi, mis puudutawad Rahwasteliitu, nii kui sõjajõudude wähenemise ja sõjariistadega kauplemise küsimusi.

Rahwuswaheline walge terror

Berliinist, 23. aprillil. „Note Jahne“ tuletab meele tähelepannes Leipzigi kohtuotsust Saksamaa kommunistide üle, et jekt ajast, millal Müncheni erarotraline kohus Lewini jurma mõistis, pole Saksamaal ühtegi furmaotsust tehtud poliitilistes kohtuprotseffides. Praegune furmaotus on rahwuswahelise walge terrori wäljenduseks.

Leipzigist, 23. aprillil. Kohtuotsuse wäljakuulutamise erarotralise komisjoni asjus mõeti wastu rahulikult. Kohtuotsused ja töölised, kes kohtusaalis wiibisid laulsid Internatsionaali ning tulid kohtust wälja hüüetega: „Elagu Moskwa!“ „Maha werine kohus!“ Töölised loopisid furmamõistetele punaseid lilleid. Uks tööline arreteeriti.

Teated Nõufogude Liidust.

Üleliiduline komnoorsoolaste ajaleht.

20. mail hakkab Moskwas ilmuma W. L. R. R. Ü. keffkomitee päewaleht „Komso-molekaja Pranda“.

Esimene petrooleumi tehase.

Grosnõi naftatruust ehitase esimene petrooleumi tehase, mis algas juba tööd.

Rauamuld Walgemere põhjas.

Leningradist sõitis Walgemerele Robbo piirkonda teaduslik ekspetsioon hüdriobioloogi Persifiljowi juhatusel, et uurida järele rauamulda, mida leida Walgemere põhjas ja kallastel.

Rahwuswahemused nõufogudesse.

Wiimastel külanõufogude walimistel Wjatka kubermangus läts nõufogudesse 976 rahwuswahemuste liikmeid: marilasi, taatare, komisid j. t. Mõned küla nõufogud on terweni rahwuswahemuste käes. Walla täidekaatwatesse komiteedesse on walitud 54 rahwuswahemuste esitajat, freisi omadesse — 10. Wiimase külanõufogude kongressil waliti kubermangu täidekaatwasse komiteesse kaks marilasi.

Administratsioon ja kohtu otsused pärismaalastele.

Ulewenemaalise keffitidekaatwa komitee juures olew Põhja komitee töötas wälja rida seaduse eelnõusid administratiiv ja kohtu asutuste korraldamiseks pärismaalastele W. S. J. R. W. põhja piirimail, mis annab maffimaalset (tõige suuremat) kindlustust wäikestele rahwastele enesetegemiseks ja kaitseb neid enam tugewamate rahwaste furwe wastu.

Rongionnetus Tagakaukaafia raudteel.

Reisjaterongiga, mis neljapäewal Tiflisist Moskwa sõitis, sündis Kowljari raudtejaama läheduses rongionnetus. Rööbastelt jooksid wälja 7 klassiwagunit. Ohwreid ei ole.

Missugune saab ilm olema.

Ilm muutub soojemaks. On mõimalikud ka wihmajaod.

Mai algusel (4.—5. mail) oodatakse külma lainet.

Sgaüks, kes mõtleb parteisse astuda, peab eeskätt sellest rahvuslikust kitarinnalikkusest lahti lööma. Ta peab järjekindlalt tööga, mis nõuab tähelepanu, rahvusliku võitluse wälja heitma ja tõesti saama rahvuswahelise tööwäe liikmeks. Alles siis joowigu ta parteisse astuda. Alles siis võib partei lubada temal oma riigis töötada.

Kõigile neile jeltimeestele, kes mitmest poolt ajalehe poole pööranud juhust kiisima, kuidas parteisse astuda, joowime kohaliku parteiorganisatsioonile ligemale astuda, teha algul isegi parteituna partei katuses tööd kohaliku organisatsioonil igiduses ja alles pärast seda astuda sama organisatsiooni kaudu sammufid parteisse wastuwõtmiseks. Teistele aga, kes weel jumaladawad oma rahwust, mõime ainult joowida sellest wingust wabanemist, misjaguseks töös kõigil jeltimeestel kohtabel, aga tööd jatkub ka Leningradis, tuleb wiljakamalt töötada.

See wing on seitsmeaastalise töö tõttu suurelt wähenenud ja ta kaob aastate wälkel joowiks tööwäe riigidest.

P. Peterson.

Leningradi teated.

Muutlehed tramwades.

Mai esimestel päewadel algab tramwateedel eriline statistiline järeluurimine reisirijate liikumise kohta.

Jgal marsjruutl pannaife mõnda wagu-gisse erilised lugejad, sellele reisirijad wagu-nist wälja astudes isejugufed talooni lehed annawad, mida nad piletid ostes ühes saawad. Jga peatuskoha juures on erilise märgiga taloonilehed.

Sel teel tahetakse kätte saada, kui palju reisirijaid kufagil pääle istub ja wälja astub. Saadud materiaali põhjal jalguneb, kuhu on tarwis uufi marsjruute ja kus on tarwis muuta peatuskohti.

Sarnane kontrollseerimine kestab mõni päew.

Tööstus tõuseb.

Ofialgsete andmete järele on Leningradi tööstus juurenenud märtsifuu jooksul 5,6%. See tõus ei ole kõigis tööstusharudes ühejagune olnud. Raskestööstuses on tööstus juurenenud 8%, kuna see tergetööstuses ainult 4,7% wälja teeb. Nii kestab Leningradi raskestööstuse tõus kiirendub tempos edasi, mis terwendaw nähtus Leningradi tööstuses.

Teine tähtis nähtus on, et wiimastel kuudel, eriti märtsil, töösaaduste arw kiiremini on tõusnud, kui töölise arw. Nii suurenes töösaaduste wäljalast 5,6%, aga töölise arw suurenes ainult 2,7%, mis näitab tööwiljatuse edaspidist juurenemist. Selle juures oli inimeste tööpäewade arw märtsifuu sama juur kui webruaril.

Mitte wäikest oja mängib siinjuures ka see, et töölise loosifeis on paranenud. Webruaril lõpul oli ülbist töölise arwust 77,9% tööstustöölisi, märtsil lõpul aga 78,3%.

Ajutine fergendus kätitöölisele.

Üksikute kodufähtöölise ühijute liikmetele lubati ajutiselt maksta eluruumide eest mitte 75 kop., waid 25 kopikat ennejoaagele rubla päält, tingimiseega, kui nad ette näitawad liikme palgaramatut, millese märgitud töökodadesse antud kodus walmistatud tööd.

Wastuwõtmise tehnikumitesse ja kutsehariduse koolidesse.

Leningradi kutsehariduse koolidesse 1925—26 õpeaastal wõetajle wastu 15. augustist kuni 1. septembrini, tehnikumitesse 1. kuni 15. septembrini.

Taimede saatmine postisaadetustes.

Lubati wastu wõtta postiteel pallides saatmiseks wäikeid puid, pödsaid ja teifi kufulikke taimesid. Taimed peawad olema aga hästi fisepealitud jamblaga ja õlgedega. Pall ei tohi ülbist suurem olla kui 50 sentimeetrit pikkuse ja sama palju lause.

Riided ja jalanõud talupoegadele.

Punase Riisti Leningradi osakond saatis Krotski ja Kingisjapa kreisidesse ja Põhja-Düüna kubermangu kuni 3 1/2 tuhat ühtjst peiu, riideid ja jalanõud talupoegadele. Saadetud asjade hulgas on palju meeste-rahwa palituid, naiste jalkisid jne.

Uute õpilaste wastuwõtmise E. Töölise fakulteeti.

Mitme aastane praktika on ära näidanud, et farnane koolide komplekteerimise wiis, mis meil tarwisel, nende rahwuswähemuste koolidele, millele ülemaaline tegewuse ulatus, ei wasta. Siin tuleb eriti tähendada kohtade ärajaotamist kubermangude pääle. Kui testajutuste poolt ühte ehk teife kooli kohtad kubermangude järele on kindlaks määratud, siis peab sellest ka wastuwõtmise komisjon kinni. Tagajärg on see, et kool saab täidetud arwulifelt, kuid siis kannatab. Minewa õpeaasta algul wõeti Eesti töölise fakulteeti wastu 90 uut õpilast. Kohad olid kubermangude järele ära määratud. Kui, näituseks, Rowgorobi kubermangule oli määratud 4 kohta, siis tuli ka täita Rowgorobil need neli kohta, ehk jätta tühjaks. Teisest kubermangu wastuwõtmise komisjon üleääratud arwu wastu ei wõtnud. See oleks üks külg. Teine külg jalgub alles katsete komisjonis. Arusaadaw, et töölise fakulteet ei ole masfeline õpeajutus. Siin on koht töölis-talupoegade pereft ainult kõige juu-telismatele liikmetele.

Tihitlugu aga jalgub alles katsekommis-jonis, et ühest ehk teisest kubermanguft komandeeritutel nii eelteadmisel, kui ka ülbise arenemise juutes nõrgapoolsel ja ei wasta töölise fakulteeti fiseastujatele ülesseatud nõuetele. Kuid mis teha?

Keistkohad nõuawad koolide komplekteerimist 100%, kuid nõrklade ajemele ei ole wõimalist wastawaid õpilasi wõtta, sest uute fiseastujate üldarw on kubermangude järele kindlalt ära jaotatud.

Ja siit järeldus: kas jätta kool tubli protjendi wõrra täitmata, ehk täita nõrgema koossejuga. Wiimastel aastatel on

kooliastujate arw tubliste juurem olnud, kui koolil kohti anda on. Kui mitte kohtade äramääramine kubermangude järele tatiusteks ei oleks, wõiks kooli täita 100 protjendiga täiesti wastawate kuulajatega.

Et Eesti töölise fakulteet mitte ainult arwulifelt, waid ka fifulifelt oleks wastawol kõrgusel, tuleb tänajeni maffew olnud komplekteerimise wiis, kohtade ärajaotamine kubermangude järele, ärafaotada ja wastuwõtmise komisjonile õigus jätta täita kool arenenud ja õpesuteliste ülbipilas-tega, kes wastawad wastuwõtmise tingimistele, kuni wiimase kohani, komandeeritwa kubermangu pääle waatamata.

Kohtadele tuleb aeglasti etteatada, et tänamu töölise fakulteeti wastu wõetajle 60 uut kuulajat. Joiatagu kohtad igat joowijat, et sel aastal mingijugufed kõrwalekalduwisi fiseastujatelt nõutawatest tingimistest ei ole. Kui kedagi ühel ehk teifel põhjufel wastu ei wõeta, tuleb omal ku-lul tagasi jõita.

Sarnane wastuwõtmise wiis oleks ka komandeeritajale ajutustele terwist mõõda. On märgata olnud, et mitmed asutused kubermangudeft tahes täita „kroonu raswerstat“ saadawad kooli ilma mingijugufe eeltajeta täiesti tundmata õpilasi, kes kuu, faks ehk pool aastat koolis olles üfshaa-wal taja-pifi kaowad.

Wiimafel juhufel on palju parem ja otsetõhene kohustus, et asutused ennem kohtad tühjaks jätaks, kui töölise fakulteetile mittewastawad olufi saadawad. Wastuwõtmise tingimised tuleb pääle lehes kuulutamist aeglasti kubermangude partei-komiteedele ja haridusosakondadele jaata.

E. T.

Cestlased E. M. W. Riidus.

Wõitlus teaduslikkude põllupidamise wiiside eest.

Targad ja rumalad.

(Bärnamäe aj., Wingisjari w., Troski tr.).

18. aprillil j. a. kätitas ajunduse üld-koosolekul külanõukogu liige jm. Linna kewanidise seemnewilja tahma haiguseft (розовная) rawitsemise tähtsust ära näidates, et kreisi maosakond rahwale wastu tuleb ja terade läbipritsimiseks tarwis minewa formaliini ilma mahuta wälja saadab, kui rikutud wilja omanikud sellekohase palwekirja fise annawad. Selle wastu tõreles kõwasti üks meie ajunduse „wihajemateft meestest“ kod. Kuff, Jaan, tõendades, et see püsti hull on, kes läheb „fowetist“ formaliini ootama. Tema, kui end „Wihajakowi“ mõija walitseja olla wanal ajal ju „kõik kuradid läbi katjunud“, aga misti ei aitawat. Palju mõnufam olla haige wili maha müüa, ehk wekil jahuks lasta, aga maha puhast wili külmwada.

Leningrad.

Widu-õhtu.

Buhsepäewal, 26. aprillil korraldatjle E. T. U. „Mopri“ büroo poolt walge Eesti wangitõubades waewlewate proletaarlaste toetuseks „Mopri“ õhtu.

Möödunud aastate jooksul on Eesti proletariaat kannud määratumat ohwrit enefe ja ühes sellega kogu ilma proletariaadi wabastamiseks; unustamata kannatustega on see wõitluste ületilwatud olnud. Mis aja igawikku läinud päew, see Eesti töölisklassi eluloosse uue kannatuste kaotuste hulga toonud. Kes ei tea siinseft proletaarlastest teisepool Marowat olewate klassiwendade langelafeliftudeft wõitlustest alates 1918 a.?

Kes ei ole kuulnud neist rabadest, mis täidetud meie klassiwendade furnufehadega, kes wõitluses langenud oma klassi eluhu-wide eest?

Ei ole see saladus kellegil, et fajad, isegi tuhanded meie wendadest-proletaarlafest waewlewad Eesti timukate türmides.

Mis peame meie tegema ja mis mõime meie teha?

Zapetud ja furnuks piinatud meie felfimehed ei waja enam meie abi, waid nad tufjwaw kättematfimele eneste eest ning wäsimata wõitlufele, kuid need felf-

tubli nõu, kuid läbiwiidaw wist ainult kod. Kuffel, kellel „puksta seemne“ õkmi-fels raha jatkub. Minult haige tarwitab arsti, niijama nõuab ka rikutud Bärnamälafte wili rawitsemist. Tuleb ainult terwitada, et nõukogawalitus oma aitawa käe (maksuta formaliini näol) meile firu-tab, mida ainult Kuff'e judufed „targad“ tagasi wõiwad tõugata. Meie, „rumalad“, wõtame selle käe tänuga wastu ja näitame, et „fowetist“ saadud formaliin ifla pä-ris tõesti meie rikutud laera ja adra seemne külmiks külmufeks teeb, milleks ka jaozkonna agronom jm. Pimenow oma lahtel nõu meile keelama ei saa. Jfegi mitmed ajunduse wanadest põllu-meestest, nagu Stafenau Kib., on asjast õige huwitatud, ootawad pifi filmi formaliini kohalejõudmist ja katse tagajärgi.

Wootke julgesti! Etis fuge näita, kas Kuff „tark“ oli. „Üks rumalateft.“

fimehed, kes meie klassiwaenlaste wangi-forklades waewlewad, firutawad käe wälja abijamisteks. Kälj, wilefuf on külalifeks neil ja nende perekondadel.

Toeta siis neid ja tule appi millega wõid proletaarlane-töölise fiin wabal töölise maal! Toeta „Mopri“ õhtu ning wõtta osa sellest, jelt see fisejulel läheb terwelt Eesti wangitõubades waewlewate töölise toetuseks.

E. T. U. „Mopri“ büroo.

Ofimene pääfufe.

(Bärnamäelt, Troski tr., Leningr. kub.).

Tarwis wälja anda eestikeelne seinaleht. „Edasit“ käib iga 3 talu pääle 1 ef.

Ofimefeks aprillist ilmus meie lugemis-toas ofimene seinalehe nummer „Лосок комсомола“ (noorte ühingu wäljaanne, üks kord kuus). Silmas pidades, et juh-timast joust on tungiw puudus, wõib noorte tööd õige kordaläinuks tunnistada. Jfegi kuuletajad ei puudu. Rahju ainult, et nimetatud seinaleht Wene keeles ilmus, millest juurem hult wanemaid asunikke aru ei saa. Tahaks loota, et agaramad noored meile ka eestikeelse seinalehega wõlgu ei jääks, waid et seda õige peagi näha saafime.

Jõudufid leidub kahtlemata, puudub aga „midagi“, mis meie ajunduse noortes „uinuma“ jõu üles ärataks ja ühistööle, hariduse wäerinnale kaaja fijuks.

Ei saa tähendamata jätta, et ka wa „Edasit“ käib endise 2 efjemplari afjemel praegu meie ajunduses terwelt 14 efj., jee on iga talu pääle 1 efj., mis üfna röö-mustaw on, jelt pole ju kellegi saladus, et „Edasit“ ilmunud märkustega meie ajunduse kohta mõndagi paijet parandatud on ja weel edaspidigi parandada tuleks.

„Proletarlane“.

Kooli toetamisele.

(Majakowo ajundus, Bihkwa kub.).

Bihkwalafed, aidate kaaja!

5. aprillil korraldas koolinõukogu pidu-õhtu kooli toetamiseks. Lume lagunemise tõttu oli rahwast wähe, nii et ka fise-tuleft kõigest 11 rbl. 10 kop.

Lapsed kandfid omad osad täiesti rahul-olawalt ette, jeda ei wõi aga täiskaswa-nute kohta ütelda. Üks tegelastest oli liiga „loomulifuf“ joobufeks teinud.

Et kooli majanduslikult paremale järele tõsta, on weel kawatjufel juure jookjul terwe rida näitemängufid toime panna ja umbes augustis näitemüüki korraldada. Korjandus ja teifed tööd oleks juba hoos olnud, kui walla nõukogu efimees jaanuaris ei oleks lubandmist ära ütelnud, põhjendades „kuidas teifed koolid lädi saawad, niijama saab ka Majakowi Eesti kool“.

Bihkwalafed! Teie olete meie hooles-kandjad, suur lootus on meil teie pääl näitemängu läbiwiimise juures. Kui for-janduse raamat teie poole tuleb, ärge siis fidsid olge! Niijama ka loodame teie pääle, et mõne etteandega ilmute, nagu näite-mänguga jne.

Kingimees.

August Sepius.

15. aprillil 1925 a. furi kofjuhaigusefje W. K. P. liige jm. August Kristjani poeg Sepius 31 a. wanaduses. Seinama jäid naine ja 3-aastane poeg.

Sm. Sepius fündis Wiivimaal, Tartu kreisis, Wõitwene wallas, Tõrwa külas kinglepa pojana. Juba oma noore ea fees tuli kadunud jeltfimehel rändama ja eluraskustega wõitlema hafata, jelt et Eestiama pind oli wälfene ja wanematel teenistus puudulif. Nii rändas ta 1900 a. ühes wanematega Nijhegorodski kubermangu, kus ta ka alghariduse fai. 1904 a. jõitfid wanemad Eestiamaale tagasi, kus ifa wabrituse mustatöölifeks ametisse astus ning poja Augusti Wiivimaale jugulaste suure saatis, mis ajal ta ka 2-klasfifise ministeeriumi kooli lõpetas ja Narwa oma wanemate juure tagasi jõitis. Lühifese aja pärast furi iia ja poeg August astus raamatu-kuplufesse jookjupoifina teenima.

Et jookjupoifi amet ja töd kaupmehe juures ei meeldinud ning tung edasi õppida temale rahu ei annud, siis panid jugulafed teda Narwa 4-klasfififese linnakooli, mida ta kolme aastaga lõpetas ja astus Narwa fiftiwabritu kirjutajaks, olles tihebates fideletes wabritu tööliftega ja pöranda-alufe organisatsiooniga jm. Kingisjapa läbi. Kadunud jeltfimees täitis neid rewolutfioonilifif lohusufi üks aasta, kuid pääle 1915 a. ftreigi anti talle „hündipafs“.

Aasta ilma kohata olles õppis raamatupidamise ära ja astus Narwa linnaab-ritufse raamatupidajaks, kus kuni 1917 a. rewolutfiooni pöördeni teenis. Rewolutfiooni ajal waliti teda wabritu miilifsa walitfufe jekretäärifks ja oli ühtlalt ka wabritu kooperatiivi juhatusse liige. Kui jalklafed Narwa walbasid jäi ta pöranda-alufe organisatsiooni korraldusele.

Kui punafed wäed 1918 a. Narwa walbasid, siis määrati teda wabritu miilifsa ülema abififeks ja pääle jeda mobili-seeriti Tartu wäerinnale. Pääle jelle oli ta Wõru täidefaatwa komitee sekretäärifks määratud, kuid jäläl teenida ei saanud, jelt punafed wäed taganefid.

Siis määrati teda W. K. P. Bihkwa kubermangu komitee juure asjaajajaks, kufst teda Eesti töörahwa Kommuuna walitfus wäljandufis ja erawolimitufs 53 Rowgorobi lütiwäe postlu määras. Kui 53 post fõjalitil puruks läbdi, pögenes ta ja jõitis E. T. K. korralduiele, kus põllumajanduslijed kufjufed Staraja Kus-jas lõpetas. Pääle E. T. Kommuuna lifiwideerimist nimetati teda toidutranspordi

